

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

par lokālpārvaldības teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam "Utilitas Wind" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā apstiprināšanu un saistošo noteikumu izdošanu

Informatīvais ziņojums ir sagatavots ievērojot Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" 27. punktu.	
Plānošanas dokuments:	Lokālpārvaldības teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam "Utilitas Wind" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā
Vides pārraudzības valsts biroja lēmums (kopš 01.02.2025. Enerģētikas un vides aģentūra, no 01.10.2025. iekļauta Valsts vides dienesta struktūrā):	2024. gada 4. oktobra lēmums Nr. 4-02/67/2024 "Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"
Valsts vides dienesta atzinums	2026. gada 23. aprīļa atzinums Nr. 11.15/AP/3907/2026 "Par Vides pārskatu lokālpārvaldījumam vēja parkam "Gudenieki", Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā"
Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādātājs;	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", Reģistrācijas Nr. 40003374818 Vīlandes iela 3-6, Rīga LV-1010, elle@environment.lv ; https://environment.lv/lv
Informatīvā ziņojuma sagatavošanas datums:	11.06.2026.

Dienvidkurzemes novada pašvaldības dome 2026.gada 28.maijā pieņēma lēmumu Nr. 320 "Par lokālpārvaldības, kas groza Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012. - 2024. gadam, vēja parkam "Utilitas Wind" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā, apstiprināšanu un saistošo noteikumu izdošanu".

Lokālpārvaldības, kas groza Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012. - 2024. gadam, vēja parkam "Utilitas Wind" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Lokālpārvaldības) ir ilgtermiņa plānošanas dokuments. Lokālpārvaldījumā tiek radīti priekšnoteikumi vēja elektrostaciju izvietojamam, atbilstoši plānojot funkcionālās apakšzonas un izstrādājot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN). Lokālpārvaldījuma TIAN sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām.

Lokālpārvaldījuma risinājumi, atbilstoši plānotajai attīstības iecerei paredz vēja parka izbūvi, nosakot funkcionālās zonas: Lauksaimniecības teritorija (L2) - kurā papildus pārējiem izmantošanas veidiem, ko nosaka atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, ir atļauta Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002) un Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki; Mežu teritorija (M2) - kurā papildus pārējiem izmantošanas veidiem, ko nosaka atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un

apbūves noteikumi", ir atļauta Inženiertehniskā infrastruktūra (14001 un Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006); Ūdeņu teritorija (Ū2) - ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai un vides aizsardzībai. Lokālpārplānojuma teritorijā papildus noteikta - Teritorija ar atšķirīgiem noteikumiem vēja elektrostaciju izvietojumam (TIN1) paredzot, ka Vēja elektrostaciju izvietojuma teritorijā ir pieļaujama vienīgi, ja saņemts sertificēta eksperta atzinums, kas apliecina, ka vēja elektrostaciju izbūve un ekspluatācija neradīs būtisku ietekmi uz potenciālām dabas vērtībām.

Lokālpārplānojuma teritorijā varētu tikt uzbūvētas līdz 12 jaunākās paaudzes lielas vēja jaudas elektrostacijām, kur vienas VES nominālā ražošanas jauda varētu sasniegt 6,8 MW. VES parka būvniecības teritorijā ietilpst 27 zemes vienības, 8 zemes vienībās plānota vēja elektrostaciju būvniecība.

Vides apsvērumu integrēšana plānošanas dokumentā

Lai integrētu vides apsvērumus Lokālpārplānojuma risinājumos, tie ir balstīti uz sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros sagatavotajiem ekspertu atzinumiem. Lokālpārplānojuma risinājumi izstrādāti ņemot vērā šādas galvenās teritorijas izpētes ietekmes uz vidi aspektiem: Sabiedrība un cilvēka veselība - vides troksnis, zemas frekvences troksnis, mirgošanas efekts, vides riski un avārijas; Dabas daudzveidība - ietekme uz aizsargājamo augu sugām un biotopiem, ornitofaunu, sikspārņiem; Ainavu daudzveidība - vizuālā ietekme; Kultūrvēsturiskais mantojums - Kultūrvēsturisko vērtību, t.sk. kultūras pieminekļu saglabāšana un vizuālā ietekme. Sākotnējā izvērtējumā noteiktās prasības ciktāl tās attiecas uz TIAN tvērumu.

Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana plānošanas dokumentos

Lokālpārplānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata izstrāde notika vienlaikus ar Lokālpārplānojumu izstrādi, tādēļ jau plānošanas procesā, balstoties uz sākotnējā izvērtējuma rezultātiem, izvērtēta Lokālpārplānojumu iespējamā ietekme uz vidi un nepieciešamie pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai iekļauti Lokālpārplānojumu risinājumos, t.sk. TIAN prasībās.

Par vides pārskata projektu vides institūcijas ir sniegušas atsauksmes:

Valsts vides dienests (turpmāk - Dienests) izvērtējot lokālpārplānojuma un vides pārskata projekta materiālus, secina, ka tas kopumā atbilst Dienesta nosacījumu izvirzītām vides aizsardzības prasībām. Dienesta priekšlikums ir Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu 3.5.sadaļā "Prasības vides risku samazināšanai" iestrādāt prasības, kas norādītas ekspertu atzinumos.

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija (turpmāk – Pārvalde) konstatē, ka Lokālpārplānojuma izstrādes laikā saņemti sertificētu ekspertu atzinumi jomās putni, vaskulārie augi, biotopi un sikspārņi, taču Lokālpārplānojumā un tā vides pārskatā ekspertu atzinumos analizētā situācija tiek vispārināta, nenosakot precīzu vēja elektrostaciju turbīnu atrašanās vietu. Pārvaldes norādei sniegta atbilde, ka vēja elektrostaciju novietojums var tikt precizēts lokālpārplānojumā noteiktajās zemes vienību robežās (Paskaidrojuma raksta 5.tabula), tādēļ lokālpārplānojuma saistošajā daļā netiek norādītas precīzas vēja elektrostaciju izvietojuma vietas. Iespējamās

vietas, kur sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros izvērtētas iespējas izvietot vēja elektrostacijas ir norādītas Paskaidrojuma raksta 12.attēlā.

Pārvaldes ieskatā Lokālplānojuma TIAN nepieciešams papildināt ar putnu un sīkspārņu ekspertu atzinumos norādītajiem turbīnu darbības ierobežojumiem un to minimālo tehnisko aprīkojumu, kā arī Lokālplānojuma TIAN sadaļā "Prasības vides risku samazināšanai" ietvert nosacījumu, kas paredzētu, ka sadarbībā ar piesaistīto putnu ekspertu tiktu noteikts putnu sadursmju (t.i. nosisto putnu) sliekšnis, pēc kura pārsniegšanas atsevišķu VES turbīnu un/vai visa vēja parka darbība var tikt apstādināta līdz jaunu ietekmi mazinošu pasākumu ieviešanai, kā starpā pieļaujot atteikšanos no konkrētām turbīnām. Sliekšnim jābūt skaitliskam, balstītam uz aktuālajiem datiem (monitorings) un vispārēju informāciju par putnu sugu populāciju dinamiku un ietvert nosacījumu par turbīnu aprīkošanu ar detektoriem putnu atpazīšanai, nosakot kā obligāti detektējamās ornitologa izvirzītās sugas – mazais ērglis, vistu vanags, ķīķis, jūras ērglis, zivjērglis, melnais stārķis, baltais stārķis, ziemeļu gulbis, dzērve, peļu klijāns, un norādīt, ka detekcijas sistēmu pielāgošana citām putnu sugām tiek veikta gadījumā, ja turpmākā monitoringa laikā tiek konstatēta vērā ņemama mirstība (īpaši plēšputniem) vai vēja parkā un tā perifērijā tiek reģistrētas jaunas ligzdošanas teritorijas. Pārvaldes ieteikumi netiek ņemti vērā, jo teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk - TIAN) iekļauts 13.punkts - *Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Valsts vides dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.* Ņemot vērā, ka Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi tiek izdoti, balstoties uz konkrētās teritorijas izvērtējumu un ekspertu atzinumos ietvertajiem secinājumiem, minētā TIAN norma nodrošina tiešu un juridiski saistošu ekspertu ieteikumu piemērošanu lokālplānojuma teritorijā. Līdz ar to nav nepieciešams dublēt vai detalizēti pārrakstīt katru atsevišķu ekspertu ieteikumu TIAN tekstā, jo to ievērošana ir obligāta caur atsauci uz tehniskajiem noteikumiem. Šāds regulējums pilnībā nodrošina ekspertu ieteikumu iekļaušanu lokālplānojuma TIAN un nepieļauj interpretācijas iespēju, ka lokālplānojuma teritorijā varētu tikt īstenotas darbības, kas neatbilst Valsts vides dienesta tehniskajos noteikumos noteiktajām prasībām, kuras izriet no ekspertu atzinumu secinājumiem. Tādējādi tiek garantēta vides aizsardzības prasību ievērošana pietiekamā apmērā lokālplānojuma īstenošanas procesā.

Veselības inspekcija secina, ka lokālplānojums un vides pārskats atbilst higiēnas prasībām, ievērojot rekomendāciju – VES modeļa izvēles procesā pievērst uzmanību VES radītajam trokšņa līmenim un izvēlēties un vēja parkā uzstādīt VES ar iespējami zemāku trokšņa emisijas līmeni, ja nav citu pamatotu iemeslu skaļākas stacijas izvēlei.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē (02.12.2025.) tika diskutēts par vēja parka ietekmi uz Suitu kultūrtelpu, kas ir iekļauta gan Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, gan UNESCO Nemateriālā kultūras mantojumā. Sanāksmē sniegti skaidrojumi un atbildes uz interesentu jautājumiem. Sanāksmes laikā sertificēts ainavu arhitekts lūdza precizēt un papildināt skata punktus no kurienes būs iespējams redzēt vēja parku.

Valsts vides dienesta rekomendācijas	Risinājums, komentārs
---	------------------------------

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.5 panta sestās un septītās daļas prasībām Dienests konstatē:	
1. Lokālpārskats Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.	Pieņemts zināšanai Vides pārskata pilnveidošana nav nepieciešama.
2. Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (1.2.1.-1.2.4.punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī Lokālpārskata TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.	Pieņemts zināšanai. Rekomendācijas ir ieviešamas Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā. 1.2.3. punktā norādītās pretrunas novērstas un redakcionāli TIAN dzēsti punkti, kas paredzēja "derīgo izrakteņu ieguve" zonās Mežu teritorijas (M2) un Lauksaimniecības teritorijas (L2).
3. Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā DAP 2025. gada 3. decembra vēstulē Nr.4.8/8086/2025-N konstatētās nepilnības plānošanas dokumentā un tā Vides pārskatā.	TIAN ir iekļauts 13.punkts - Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Valsts vides dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.
4. Lai konstatētu Lokālpārskata īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Dienestā.	Pieņemts zināšanai. Monitoringa ziņojums apvienojams ar Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu.

Pieņemtā plānošanas dokumenta pamatojums

Lokālpārskata alternatīvo risinājumu pamatošana ir veikta jau pirms plānošanas procesa uzsākšanas un Sākotnējā izvērtējuma veikšanas. Pirms plānošanas procesa uzsākšanas, ņemot vērā sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu, kā arī ainavu eksperta veiktos novērtējumus un rekomendācijas lokālpārskata teritorijā ir noteikta teritorija ar atšķirīgiem noteikumiem vēja elektrostaciju izvietojumam (TIN1) paredzot, ka šajā zonā vēja elektrostaciju izvietojuma teritorijā ir pieļaujama vienīgi, ja saņemts sertificēta eksperta atzinums, kas apliecina, ka vēja elektrostaciju izbūve un ekspluatācija neradīs būtisku ietekmi uz potenciālām dabas vērtībām.

Lokālpārskata TIAN iekļauts punkts, kas nosaka, ka *vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Valsts vides dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.*

Ņemot vērā Valsts vides dienesta atzinumu par Vides pārskatu it precizēti lokālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas neparedz funkcionālajās zonās Lauksaimniecības teritorijas (L2) un Mežu teritorijas (M2) derīgo izrakteņu ieguvu.

Pasākumi plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa veikšanai

Atbilstoši Valsts vides dienesta 2026. gada 23. aprīļa atzinumā Nr. 11.15/AP/3907/2026 "Par Vides pārskatu lokālplānojumam vēja parkam "Gudenieki", Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā" noteiktajam, lai konstatētu Lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides minitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Valsts vides dienestā.